

متن پرسش

با سلام و عرض ادب خدمت استاد گرامی: ببخشید در معرفتِ نفس، انسانی ورای جسم توصیف می‌شود. برهان نیز این است که در خواب، انسان بدون نیاز به جسم خودش را می‌یابد که هست پس انسان جسمش نیست. حال سؤال بنده اینجاست: ۱. اگر من همانم که در خوابم هستم، چرا هیچ اختیاری ندارم؟ ۲. چرا بدون هیچ دلیلی در عالم خواب منتقل می‌شوم بدون هیچ گونه اراده از خودم؟ با توجه به اینکه اراده داشتن در خواب باعث می‌شود که من خودم را حضورا حس کنم، ۳. راز پیدا کردن اراده در خواب چیست؟ این اولین قدم است برای بنده که این قضیه «انسان ورای جسم» را حس کنم و حضوری ببینم، نه اینکه فقط بدانم؛ -دانستنی که هیچ یقینی برایم خلق نمی‌کند-. لطفاً بفرمایید این اراده در عالم خواب چگونه بدست می‌آید؟ با تشکر □

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: انسان در خواب تنها در اختیار ملکات و صور ذهنی و عاداتش می‌باشد. اراده به معنای آن‌که در دنیا امری را تصور کنیم و سپس برای تحقق آن اراده نماییم، در خواب معنا ندارد زیرا همچنان‌که عرض شد ما در خواب در اختیار تصورات و ملکات و عادات خود هستیم. موفق باشید